

REFERAT |KRS| Kulturstyret (2011-2015) d. 30-10-2013

Mødedato Onsdag d. 30. oktober 2013 kl. 17:00

Mødested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll - Kulturstyrets møte 25.09.13.....	3
Bruk av prosjektrummet på X-huset.....	5
Revidering av satsing på rytmisk musikk.....	9
Høringsuttalelse til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek.....	13
Lovfesting av medvirkning for ungdom.....	16
Lukket.....	22

Punkt 58/13: Godkjenning av møteprotokoll - Kulturstyrets møte 25.09.13

Bilag

Protokoll Kulturstyret 25.09.2013

Dato 23. oktober 2013
Saksnr.: 201300098-42
Saksbehandler Maren Svenning

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
30.10.2013

Godkjenning av møteprotokoll - Kulturstyrets møte 25.09.13

Forslag til vedtak

[Kulturstyret godkjenner møteprotokoll av 25.09.13](#)

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Maren Svenning
Utvalgssekretær

Vedlegg:
Kulturstyrets protokoll av 25.09.13

Punkt 59/13: Bruk av prosjektrummet på X-huset

Bilag

Agder kunstsenter - Notat angående AiR og Prosjektrummet.docx

Kristiansand fekteklubb - Søknad om bruk av ekserserhuset til fektesal og nasjonalt kompetansesenter for sabelfekting.pdf

Kristiansand minibyggere - Henvendelse angående plassbehov

Dato 2. oktober 2013
Saksnr.: 201308760-2
Saksbehandler Pål Karsten Kristensen

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
30.10.2013

Bruk av prosjektrummet på X-huset

Saken gjelder søknad fra Kristiansand Fekteklubb om bruk av Ekserserhuset til fektesal og nasjonalt kompetansesenter for sabelfekting. Søknaden er adressert til bystyret, men en politisk behandling i kulturstyret anses som den riktige prosedyre. Det er også mottatt en henvendelse fra Kristiansand Minibyggere om bruk av Ekserserhuset til deres formål.

Saken omhandler de delene av søknadene som foreslår en endret bruk av Ekserserhuset i forhold til dagens politisk vedtatte bruk. Saken diskuterer ikke opprettelsen av en egen fektesal, og utviklingen av et nasjonalt kompetansesenter for sabelfekting i Kristiansand. Saken gir heller ikke et utfyllende svar på Minibyggenes henvendelse angående behov for lokaler, men svarer på deres forslag om å bruke Ekserserhuset.

Det er i Ekserserhuskvartalet skapt et stabilt miljø som profesjonelle kunstnere med store kunstneriske ambisjoner søker seg til. Prosjektrummet er en viktig del av dette. Prosjektrummet gir muligheten til å gjennomføre samarbeidsprosjekt og utvikle store individuelle utstillinger/prosjekt.

Kulturdirektøren anser den bruken som er nedfelt i gjeldende retningslinjer for bruk av Ekserserhuset som viktig for utviklingen av et profesjonelt og kvalitetsmessig høyt kunstmiljø i Kristiansand. Aktiviteten i lokalen er høy og administreres i henhold til retningslinjene. Det anbefales derfor ikke å endre på retningslinjene for bruken av prosjektrummet.

Forslag til vedtak

Søknadene om bruk av Ekserserhuset avslås. Den omsøkte bruken er ikke innenfor vedtatte retningslinjer.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Pål Karsten Kristensen
rådgiver

Vedlegg:

- Kristiansand fekteklubb – Søknad om bruk av Ekserserhuset til fektesal og nasjonalt kompetansesenter for sabelfekting
- Kristiansand minibyggere – Henvendelse angående plassbehov
- Agder kunstsenter – Notat angående AiR og prosjektrummet

Bakgrunn for saken

Kristiansand Fektekubb søker i brev datert 22.8.2013 om bruk av Kristiansand Ekserserhus til fektesal og nasjonalt kompetansesenter. Søknaden er adressert til bystyret, men en politisk behandling i kulturstyret anses som den riktige prosedyre. Det er også mottatt en henvendelse fra Kristiansand Minibyggerne om bruk av Ekserserhuset til deres formål. Disse ønskene kommer frem i brev datert 11.3.2013. Begge søknadene følger saken som trykte vedlegg.

Saken omhandler de delene av søknadene som foreslår en endret bruk av Ekserserhuset i forhold til dagens politisk vedtatte bruk. Saken diskuterer ikke opprettelsen av en egen fektesal og utviklingen av et nasjonalt kompetansesenter for sabelfekting i Kristiansand. En slik søknad bør rettes til Kristiansand idrettsråd som er den rette instans til å vurdere det idrettsfaglige innhold og virkningene et slikt kompetansesenter vil ha for Kristiansand. Saken gir heller ikke et utfyllende svar på Kristiansand minibyggeres henvendelse angående behov for lokaler, men svarer på deres forslag om å bruke Ekserserhuset.

Idrettssjefen bekrefter at de utfordringene Kristiansand fekteklubb har i forhold til tilgang på lokaler og treningstider er reelle, og at det er en problemstilling mange av idrettsklubbene i Kristiansand sliter med. Dette er en problemstilling som arbeides med i samarbeid med Kristiansand idrettsråd.

Ekserserhuskvartalet – dagens bruk

Bygningene som er omfattet av denne saken er Holbergsgate 66 (gjestekunsthøyskole og kunstnerverksteder), Underoffiserskolen (kunstnerverksteder), Ekserserhuset (prosjektrum og kunstnerverksteder). Bygningene er eid av Kristiansand kommune og disponeres av Kulturdirektøren via en leieavtale med Kristiansand eiendom. Leieavtalen for kunstnerverkstedene inngås mellom kunstner og Kristiansand eiendom etter en vurdering gjort i henhold til «Retningslinjer for Kristiansand kommunes utleie av kunstnerverksteder/atelierer» vedtatt av kulturstyret 24.6.2013.

Bruken av prosjektrummet er ikke omfattet av overnevnte retningslinjer, men er nedfelt i retningslinjene for bruk av gymnastikksalen i Ekserserhuset som ble vedtatt av Kristiansand kulturstyret 30.5.2006, sak 34/06. I tillegg til punkt 4 d står det:

«Gymnastikksalen i Ekserserhuset kan leies ut til prosjektrum til kunstneriske formål (visuell kunst, performance, cross-over, filmproduksjon og lignende) for kortere perioder. Dersom det er flere interessenter for samme periode skal Ekserserhusets leietagere og billedkunst-/kunsthåndverksprosjekter prioriteres. Leietagerne, organisert i et husstyre, behandler sammen med Agder Kunstsenter søknader om leie. Kulturdirektøren har overordnet ansvar for ordningen og det rapporteres fortløpende til Kulturdirektøren om leieforhold.»

I henhold til disse retningslinjene benyttes gymsalen i Ekserserhuset i dag til prosjektrum for visuell kunst. Agder Kunstsenter administrer utleien av prosjektrummet for Kulturdirektøren. Dette er nedfelt i en skriftlig kontrakt. Kulturdirektøren orienteres fortløpende om utleien og har innflytelse på bruken av rommet. Leieprisene fastsettes av kommunen i den årlige budsjettbehandlingen. Kunstsenteret disponerer inntektene fra utleien av prosjektrummet til vedlikehold/utstyr og tjenester knyttet til Ekserserhuset og Artist in Residence-ordningen. I følge avtalen med Kunstsenteret mottar Kulturdirektøren en årlig rapport over bruk av rommet og økonomien tilknyttet dette.

Prosjektrummet har de siste årene blitt oppgradert av kunstnere på huset med mobile utstillingsvegger, slik at det nå er godt tilrettelagt for å ha større utstillingsprosjekter. Ved

utleie legges det vekt på kunstnerisk profesjonalitet og kvalitet. Prosjektrommet leies ut for kortere perioder. Det er ingen søknadsfrist.

Agder Kunstsenter beskriver i vedlagte notat hvorfor prosjektrommet anses som viktig for kunstnermiljøet og for Kristiansand som helhet. Her er noen av deres vurderinger:

- Prosjektrommet er det eneste i sitt slag i Agder. Det er helt avgjørende at regionen kan tilby et prosjektrom av denne størrelsen til kunstformål. Mens idrett har flere større haller og arenaer, har regionen kun ett prosjektrom til kunstformål.
- Prosjektrommet er tilrettelagt for arbeid med kunstprosjekt i større skala. For byens innbyggere betyr det flere kunstopplevelser av høy kvalitet.
- Mange av kunstnerne som leier prosjektrommet arbeider med utstillinger som vises regionalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Både i 2011 og 2012 var prosjektrommet fullbooket og det er fullbooket ut dette året. I 2014, 2015 og 2016 er det planlagt utstillinger med CreArt gjestekunstnere og utvalgte regionale kunstnere. Prosjektrommet vil da både benyttes til å arbeide i og som visningssted for utstillingene.

Kulturdirektørens vurdering

Det er i Ekserserhuskvartalet skapt et stabilt miljø som profesjonelle kunstnere med store kunstneriske ambisjoner søker seg til. Prosjektrommet er en viktig del av dette. Prosjektrommet gir muligheten til å gjennomføre samarbeidsprosjekt og utvikle store individuelle utstillinger/prosjekter. Prosjektrommet blir også brukt av kunstnere som ikke er tilknyttet miljøet på Ekserserhuset til utstillinger/prosjekter som det ikke er rom for i etablerte utstillingslokaler som Kristiansand kunsthall, Sørlandets kunstmuseum og Agder Kunstsenter.

Kulturdirektøren anser den bruken som er nedfelt i gjeldende retningslinjer for bruk av Ekserserhuset som viktig for utviklingen av et profesjonelt og kvalitetsmessig høyt kunstmiljø i Kristiansand. Det anbefales derfor ikke å endre på retningslinjene for bruken av prosjektrommet.

Punkt 60/13: Revidering av satsing på rytmisk musikk

Bilag

Rettningslinjer for satsing på rytmisk musikk.pdf

Dato 17. oktober 2013
Saksnr.: 201310384-2
Saksbehandler Jørgen Skauge

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
30.10.2013

Revidering av satsing på rytmisk musikk

Sammendrag

Siden 2009 har Sørf (tidligere Rock City) administrert Kristiansand kommunes satsing på rytmisk musikk. I perioden 2009 – 2012 er det blitt investert og gitt tilskudd på i overkant av 4 mill kr via satsingen på rytmisk musikk. Ordningen ble evaluert av Telemarkforskning i 2012 og evalueringsrapporten «Politisk gehør?» konkluderte med at kommunens satsing på rytmisk musikk har vært en suksess og bør videreføres.

Nå ønsker kulturdirektøren sammen med Sørf å endre satsingen til fordel for neste generasjon musikere og arrangører samt de profesjonelle utøverne og aktørene. Rytmisk satsing er nå tredelt i

1. Arrangement- og turnéstøtte
2. Leie av eksisterende scene
3. Etablering av øvingslokale

Og ønskes nå utvidet til

1. Arrangement- og turnéstøtte
2. Introstøtte til arrangement og turne
3. Profesjonaliseringstilskudd
4. Drift av øvingslokaler

Endringene i satsing på rytmisk musikk er i tråd med endringene i musikkmiljøet lokalt, samt kommunens nye kulturstrategi, Kulturutredningen 2014 og Kulturdepartementets handlingsplan «Fra gründer til bedrift».

Forslag til vedtak

[Kulturstyret vedtar reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes satsing på rytmisk musikk.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Jørgen Skauge
rådgiver

Vedlegg:
Reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes satsing på rytmisk musikk

Bakgrunn for saken

Kultursektorens satsing på rytmisk musikk ble vedtatt av Bystyret 3.12.2008. Ordningen ble evaluert av Telemarkforskning i 2012. Evalueringsrapporten konkluderte med at kommunens satsing på rytmisk musikk har vært en stor suksess og skrev følgende i avslutningskapittelet.

”På bakgrunn av de funnene vi her har presentert, synes det som om Kristiansand kommunes satsing på rytmisk musikk i årene 2009 til 2011 har vært vellykket og gitt gode resultater i forhold til hovedmålene, nemlig å stimulere musikkmiljøet i byen til aktivitet og utvikling. Som vi har vært inne på, er det også grunn til å tro at satsingen har hatt, og vil ha, betydning utover dette, særlig med tanke på det sosiale miljøet i byen.”

Kommunens formål med tilskuddet var å stimulere musikkmiljøet i byen til aktivitet og utvikling gjennom en tredelt satsing på følgende områder:

- Arrangement- og turnéstøtte
- Leie av eksisterende scene
- Etablering av øvingslokaler

Avskrivningen av leien av eksisterende scene og etableringen av øvingslokaler er nå gjort og i takt med utviklingen av musikkmiljøet i byen ser kulturdirektøren og Sørf behovet for å endre noe på ordningen.

Støtteordningene

Gjennom arrangement- og turnéstøtten har flesteparten av midlene under rytmisk satsing blitt delt ut og tilskuddene har vært avgjørende for den økte frekvensen av konserter i Kristiansand, og ikke minst økningen av turnerende band fra byen vår. Arrangementsstøtten har støttet bredt fra Tveit menighet, KRIK og Kristiansand Jazzklubb til Cafe Generalen, Måkeskrik og TrashPop. Turnéstøtten har vært veldig viktig for artister som Hanne Kolstø, Guardians of Time og Honningbarna samt kulturentreprenører som New Kicks Booking og Karmakosmetix. Den økte satsingen lokalt har resultert i mer nasjonale midler til aktørene i Kristiansand og Telemarkforskning konkluderte med at den er en suksess.

Likevel ønsker vi å gjøre noen endringer i støtteordningen. Årsaken er at det er for få nyetablerte aktører som søker, og det er lett for at de faller gjennom opp mot de etablerte aktørene all den tid det fortsatt søkes om flere ganger ordningens tildelingsbeløp.

I den anledningen oppretter vi Introstøtte for arrangement og turné. Den ordningen skal dekke de ferske og unge aktørene og vil ha enklere søknader og en maks tildeling på kr 5000. Turnéstøtten er tenkt å bidra til flere konserter for unge og nyetablerte band som får sine første spillejobber i bydelene og kommunene tett på Kristiansand. Når det må prioriteres har disse turneene tidligere ikke nådd opp i konkurranse med nasjonale og internasjonale turneer.

I tillegg til utvidelse av arrangement- og turnéstøtten vil vi opprette en ny søknadsordning hvor målet er å bygge opp rundt de utøverne og aktørene som har mål om å leve av sitt arbeid innen musikkindustrien. Målet med Profesjonaliseringstilskudd er å skape en sterk, bærekraftig, mangfoldig og moderne musikkbransje og stimulere til at de ambisiøse utøverne og aktørene blir værende og får utvikle seg i Kristiansand. Tilskuddene vil gå til strategiske reiser, kompetansehevede tiltak og øvrige langsiktige profesjonaliseringsprosjekt.

En sterk musikkbransje i byen vil generere mer spillejobber og oppdrag for utøverne. Endringen med også å inkludere støtteapparatet er helt på linje med utviklingen nasjonalt. Music Norway utvidet sine ordninger i vår og Sørf har et samarbeid med dem om blant annet eksportskolen. Det ligger en forventning om at vi på sikt vil generere mer nasjonale midler til byens aktører ved å utvide rytmisk satsing med profesjonaliseringstilskudd.

Bransjefestivalen Sørveiv samler utøvere og aktører fra Agder og Telemark i Kristiansand hvert år med konserter og seminarer. Festivalen blir arrangert for tredje gang og har allerede satt seg som en viktig arena nasjonalt. Sørveiv blir arrangert av Sørnorsk kompetansenettverk for rytmisk musikk med prosjektledere fra Sørf. Bransjetreffet vil motta støtte fra ordningen for profesjonaliseringstilskudd.

Etablering/drift av øvingslokaler

Øvingslokalene ble kjøpt i 2009 med tilskudd fra Musikkutstysordningen. De to øvingsbingene er mobile og ble midlertidig plassert på Odderøya bak bygg 26 da Sørf hadde kontor på Odderøya. Øvingslokalene har pr i dag 75 % belegg.

Etter etableringen av øvingslokalene i 2009 har AKKS Norge etablert seg i Kristiansand med en lokal avdeling. AKKS er en idealistisk musikkorganisasjon som arbeider for balanse i alle ledd av musikkbransjen. Musikkopplæring og drift av øvingslokaler er kjernen i AKKS sin virksomhet. AKKS drifter allerede to øvingslokaler på Samsen kulturhus og har hovedmålgruppe 14 – 26 år. Sørf er et regionalt kompetansesenter med hovedfokus på næringsutvikling og det administrative innen musikkindustrien.

Drift av øvingslokaler ligger noe utenfor formålet til Sørf, og det foreslås derfor å overføre driften av bingene til AKKS og plassere dem på Samsen kulturhus. AKKS og Samsen har allerede et godt etablert samarbeid på drift av øvingslokaler. AKKS har sine kontorer på huset og driften av øvingslokalene vil bli enklere og billigere ved å flytte bingene. Kostnader til internett og vakthold kan ved flytting minst halveres. AKKS vil motta leieinntektene fra brukerne og betale leie for 50 kvm til Samsen. Plasseringen vil bli utenfor Gateakademiet ved inngang E hvor brukerne har tilgang til toaletter i umiddelbar nærhet, noe de ikke har på Odderøya.

Leie av eksisterende scene

Investeringen fra rytmisk satsing på kr 500 000 i ombyggingen av Kick Scene medvirket til at det kom totalt 2,4 millioner fra Musikkutstysordningen og førte til at Kristiansand fikk en ordentlig konsertscene i sentrum. I løpet av de fire siste årene har Kick Scene vært den største og viktigste scenen for det frie feltet og selv om investeringen nå er avskrevet er det viktig at arbeidet med å opprettholde den gode avtalen for byens musikkliv. SØRF er ansvarlig for det videre arbeidet, men satsingen vil ikke medføre utgifter.

Oppsummering

Nå ønsker kulturdirektøren sammen med Sørf å endre satsingen til fordel for neste generasjon musikere og arrangører samt de profesjonelle utøverne og aktørene. Rytmisk satsing er nå tredelt i

- Arrangement- og turnéstøtte
- Leie av eksisterende scene
- Etablering av øvingslokale

Og ønskes nå utvidet til

- Arrangement- og turnestøtte
- Introstøtte til arrangement og turne
- Profesjonaliseringstilskudd
- Drift av øvingslokaler

Endringene i satsing på rytmisk musikk er i tråd med endringene i musikkmiljøet lokalt, samt kommunens nye kulturstrategi, Kulturutredningen 2014 og Kulturdepartementet sin handlingsplan «Fra gründer til bedrift».

Punkt 61/13: Høringsuttalelse til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Bilag

Vedtak FORMAN, 13112013, Sak 107/13, Høringsuttalelse til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Høring - forslag til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Dato 20. oktober 2013
Saksnr.: 201309872-2
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Saksgang
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato
30.10.2013
13.11.2013

Høringsuttalelse til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Kulturdepartementet har sendt ut på høring forslag til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek, med høringsfrist 8. november. Bakgrunnen for forskriften er at Stortinget 17. juni i år vedtok endringer i lov om folkebibliotek. Den nye bibliotekloven § 5 om kompetanse lyder:

Alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

Departementet kan dispensere fra bestemmelsen i særskilte tilfeller og gir nærmere forskrifter om kvalifikasjonskrav.

Den korte høringsfristen gjør at Kristiansand kommune sender inn kulturstyrets innstilling til departementet innen fristen og ettersender formannskapets vedtak.

I høringsnotatet ber departementet særlig om innspill til følgende:

- At ansvaret for videre opplæring av biblioteksjef som har fått innvilget fast dispensasjon fra kravet om fagutdanning i framtida hviler på kommunen. Det vil si at utdanningsopplegget i regi av Nasjonalbiblioteket fases ut.
- Om tre års praktisk erfaring er tilfredsstillende for å kompensere for manglende bibliotekfaglig kompetanse?
- At dispensasjonen fra kravet om fagutdannet biblioteksjef i særskilte tilfeller overlates til kommunene selv å vurdere, men det vil være et krav om at kommunen har minst fem ansatte som oppfyller kompetansekravet, før en slik vurdering kan finne sted. Bred bibliotekfaglig kompetanse defineres da som minimum fem ansatte med bibliotekfaglig kompetanse.

I praksis har denne forskriften liten betydning for et stort bibliotek som i Kristiansand, hvor det er små problemer med å rekruttere bibliotekfaglig kompetanse. Rådmannen ønsker likevel å ha et aktivt forhold til prinsippene for de ulike sidene ved den statlige bibliotekpolitikken. Kulturdirektøren er opptatt av hvordan samfunnet verdsetter bibliotekfaglig kompetanse og betydningen av denne i vår tid.

Rådmannens vurdering

Tre års praktisk erfaring fra arbeid i bibliotek kan ikke sidestilles kompetanseutvikling på viktige utviklingsområder, selv om dette er tenkt å være en kombinasjon med annen relevant bachelorgrad. Det er viktig at bibliotekene styrkes teoretisk, ikke kun praktisk.

Kunnskapsvirksomheter som bibliotek fordrer et solid teoretisk og akademisk fundament i bemanningen.

Det er hensiktsmessig at ansvaret for videre opplæring av en biblioteksjef ansatt på dispensasjon legges på kommunen. Det er viktig at et slikt opplæringsløp løper om nødvendig mer enn tre år, og at man ikke konkluderer når tre år har gått, at tilstrekkelig opplæring er gitt automatisk.

Det er rundt 35 kommuner i dag som har minst fem *årsverk* bibliotekutdannet personale – et betraktelig høyere antall enn de som har søkt slik dispensasjon fram til nå. Dersom man ser på kommuner med fem *ansatte* med bibliotekutdannelse blir antallet kommuner mye høyere. Det går ikke klart nok fram av forslaget om departementet har tenkt på årsverk eller ansatte.

I høringsnotatet skisseres på side 3 bibliotekfaglige relevante fag og andre relevante fagområder man også ønsker kompetanse på i bibliotekene. I stedet for å se på antall årsverk bør man heller ta en total vurdering av kompetansen biblioteket har, det vil gi en mer fullstendig og omfattende analyse.

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune er enig i at ansvaret for videre opplæring av biblioteksjef som har fått innvilget fast dispensasjon fra kravet om fagutdannelse, kan legges på kommunen.
2. Kristiansand kommune mener tre års praktisk erfaring i bibliotek ikke er tilstrekkelig til å erstatte 60 studiepoeng bibliotekspesifikk påbygging for å kvalifisere til fagutdannet biblioteksjef. Siste setning i forskriftens § 2 bør derfor strykes.
3. Bred bibliotekfaglig kompetanse bør ikke tallfestes i antall ansatte (jf. § 4), men knyttes til institusjonens samlede, oppdaterte kompetanse innen hele feltet av bibliotekrelevante fag. Det bør være Nasjonalbiblioteket som gir slik dispensasjon.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Vedlegg:
Høringsnotat fra Kulturdepartementet, 27.09.2013

Punkt 62/13: Lovfesting av medvirkning for ungdom

Bilag

Vedtak FORMAN, 13112013, Sak 106/13, Lovfesting av medvirkning for ungdom

Vedtak OPPVEK, 29102013, Sak 39/13, Lovfesting av medvirkning for ungdom

Høring - lovfesting av medvirkningsordning for ungdom (L)(631927).pdf

Høringsbrev om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom (L)(631708).pdf

Referat fra møte i Kristiansand ungdomsutvalg (KUU) onsdag 16.10.2013.docx

Dato 17. oktober 2013
Saksnr.: 201307818-3
Saksbehandler Stein Endre Haartveit

Saksgang

Oppvekststyret
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato

29.10.2013
30.10.2013
13.11.2013

Lovfesting av medvirkning for ungdom

Sammendrag

I brev av 20.08.2013 sendte Kommunal- og regionaldepartementet i samarbeid med Barne-, likestilling- og inkluderingsdepartementet ut et høringsnotat om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom. I høringsnotat ber departementet om at vi formidler erfaringer vi har hatt med ungdomsmedvirkning og hva vi mener en lovfestet medvirkningsordning for ungdom bør inneholde. Departementet foreslår ingen lovbestemmelser men skisserer noen problemstillinger de ønsker høringsinstansenes synspunkter på. Høringsnotatet følger vedlagt.

Utgangspunktet for departementet er at det er viktig at en lovfesting utformes slik at kommunene så langt det er hensiktsmessig kan beholde eksisterende gode løsninger og gir kommunene rom for å finne lokale nye løsninger.

Konkret løftes følgende problemstillinger fram:

- Bør ungdomsutvalgene(og lignende organer) få beslutningsmyndighet, forslags- og/eller innstillingsrett?
- Bør medvirkningsordningen for ungdomsutvalgene avgrenses til saker som er av særlig interesse for ungdomsutvalgene eller skal de stå fritt til å få seg forelagt og å uttale seg om alle saker i kommunen.

I tillegg peker høringsnotatet på at en lovregulering av ungdomsmedvirkning også reiser følgende spesielle problemstillinger:
Utvelgesspørsmål, valgordning, aldersbegrensninger og spørsmål om bosted.

I denne saken har vi begrenset oss til å foreta en vurdering av de spørsmål departementet reiser.

Våre konklusjoner fremgår av nedenstående forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

1. Det bør ikke lovfestes at ungdomsutvalg får beslutningsmyndighet, forslag- og/eller innstillingsrett. Det må også være opp til den enkelte kommune å bestemme i hvilke organ representanter fra ungdomsutvalg skal få talerett i politiske organer. Imidlertid må den enkelte kommune ha anledning til å gi denne type rettigheter.
2. Lovgiver bør ikke begrense hvilke saker ungdomsutvalgene kan uttale seg om.
3. Lovgiver bør være svært tilbakeholdene med å lovfeste utvelgelseskriterier. Skal man gå inn på en lovfesting bør det være av svært generell karakter, så som representativitet og geografi og ikke spesielle grupper og/eller organisasjoner.
4. Valgperioden bør være 2 år, hvorav halvparten velges hvert år.
5. Ungdom bør være valgbar fra de starter i ungdomsskolen og tre ut av ungdomsutvalget innen de fyller 18 år.
6. Representanter i ungdomsutvalget bør være bosatt i kommunen.
7. Saksdokumentene om opprettelse av Kristiansand Ungdomsutvalg, evaluering av samme og ungdomsutvalgets rapport for perioden 2010 – 2012 vedlegges denne høringsuttalelse til departementets orientering.
- 8.

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Stein E. Haartveit
Rådgiver

Trykt vedlegg:

- Lovfesting av medvirkningsordning for ungdom – Høring, Brev av 20.08.2013 fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Utrykt vedlegg:

- Opprettelse av Kristiansand Ungdomsutvalg - KUU, formannskapet 11.04.2007
- Evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg - anbefaling om videreføring, formannskapet 09.06.2010
- Kristiansand Ungdomsutvalg. Rapport 2010 - 2012.

Bakgrunn for saken:

1. Innledning.

I brev av 20.08.2013 sendte Kommunal- og regionaldepartementet i samarbeid med Barne-, likestilling- og inkluderingsdepartementet ut et høringsnotat om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom. I høringsnotat ber departementet om at vi formidler erfaringer vi har hatt med ungdomsmedvirkning og hva vi mener en lovfestet medvirkningsordning for ungdom bør inneholde. Departementet foreslår ingen lovbestemmelser men skisserer noen problemstillinger de ønsker høringsinstansenes synspunkter på. Høringsnotatet følger vedlagt.

2. Ordningen i Kristiansand kommune

Dagens ordning: «Kristiansand Ungdomsutvalg» ble vedtatt av formannskapet 11.04.07. Etter en evaluering vedtok formannskapet å videreføre ordningen med noen justeringer den 09.06.2010. Kristiansand Ungdomsutvalg avgir rapport om sitt arbeid 2. hvert år. Første og hittil siste rapport ble avgitt for perioden 2010 – 2012. Dokumentene følger som uttrykt vedlegg.

3. Nærmere om høringen.

Som det framgår av innledningen ovenfor, har departementet bestemt seg for at en medvirkningsordning for ungdom SKAL lovfestes. Samtidig ønsker de å samle lovfesting av en slik ordning med dagens ordning for eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne. Det fremtidige lovverk skal forvaltes av et departement (Kommunal- og regionaldepartementet).

Det fremmes ikke forslag til konkrete lovbestemmelser i høringsbrevet. Man nøyer seg med å be om synspunkter på hvordan en lovfesting av medvirkningsordning for ungdom bør utformes. Man ber om høringsinstansenes erfaring med den ordning man har og hva vi mener en lovfestet medvirkningsordning for ungdom bør inneholde. Utgangspunktet for departementet er at det er viktig at en lovfesting utformes slik at kommunene så langt det er hensiktsmessig kan beholde eksisterende gode løsninger og gir kommunene rom for å finne lokale nye løsninger.

Konkret løftes følgende problemstillinger fram:

- Bør ungdomsutvalgene (og lignende organer) få beslutningsmyndighet, forslags- og/eller innstillingsrett?
- Bør medvirkningsordningen for ungdomsutvalgene avgrenses til saker som er av særlig interesse for ungdomsutvalgene eller skal de stå fritt til å få seg forelagt og å uttale seg om alle saker i kommunen.

I tillegg peker høringsnotatet på at en lovregulering av ungdomsmedvirkning også reiser noen særegne spørsmål:

Utvelgelseskriterier

Spørsmålet er om utvelgelse av ungdomsrepresentanter bør skje på en annen måte enn valg av personer til de andre lovpålagte utvalgene.

Valgordning

Departementet peker på at det bør sikres representasjon fra ungdom både i ungdomsskolealder og eldre ungdommer. Videre pekes det på at det er ønskelig med en viss kontinuitet blant medlemmene.

Det pekes på at en vanlig ordning i dag er at medlemmene velges for 2 år, og hvor halvparten av medlemmene stiller til valg hvert år.

Aldersbegrensninger

Bør det være en nedre og øvre grense for dem som skal representere ungdommen?

Bosted

Bør regelen være at for å være valgbar må man bo i kommunen?

4. Vurderinger

4.1. Innledning:

I denne saken tar vi ikke mål av oss til å foreta en ny evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg. Vi nøyer oss med å foreta en vurdering av de spørsmål departementet reiser. Et utgangspunkt for våre vurderinger er å finne en fornuftig grense for hvor langt lovgivningen bør gå i å detaljregulere ordningen med et Ungdomsutvalg eller lignende.

I tillegg foreslår vi å legge ved høringsuttalelsen dokumentene nevnt under pkt. 2 ovenfor.

4.2. Spørsmålet om utvalgene og lignende organer bør få beslutningsmyndighet, forslags og/eller innstillingsrett.

I Kristiansand kommune har ungdomsutvalget hverken forslag eller innstillingsrett. Medvirkningsorganene vi har i Norge i dag er å anse som rådgivende organ. Det er i dag opp til den enkelte kommune å gi disse organene talerett i kommunale organer. I Kristiansand kommune har representanter for ungdomsutvalget talerett i Oppvekst- og Kulturstyret. Departementet peker på at hvis man innfører slike rettigheter blir spørsmålet om de da er et medvirkningsorgan eller snarere et kommunalt organ. Det kan i neste omgang føre til at de får like sterke rettigheter som ordinært valgte representanter. Vi mener prinsipielt at det ikke vil være riktig å likestille et ungdomsutvalg med ordinære politiske organ. Det samme vil gjennomgående gjelde for om et ungdomsutvalg skal få beslutningsmyndighet i enkelte typer saker. I Kristiansand kommune har imidlertid ungdomsutvalget fått myndighet til å tildele ulike tiltaksmidler innenfor en ramme på f.t. kr. 200.000,- pr. år.

Konklusjon: Det bør ikke lovfestes at ungdomsutvalg har beslutningsmyndighet, forslag og/eller innstillingsrett. Det bør også fortsatt være opp til kommunene i hvilke organ de vil gi representanter for ungdomsutvalget talerett. Bestemmelsen bør imidlertid utformes slik at den enkelte kommune kan gi ungdomsutvalg disse rettighetene.

4.3. Bør man avgrense hvilke saker rådene kan uttale seg om?

I Kristiansand kommune kan ungdomsutvalget ta initiativ i alle type saker. Utvalget fungerer også som rådgivende organ og høringsinstans i politiske saker. Vi oppfatter at hensikten med ungdomsutvalg ikke bare er å få ungdommen i tale i saker som angår dem. Hensikten er også å bidra til at de kan være en aktør i alle saker som angår befolkningen i kommunene. Vi mener derfor at lovgiver ikke bør begrense ungdomsutvalgenes muligheter til å uttale seg om aktuelle saker.

4.4. Utvelgelseskriterier

I høringsnotatet stiller departementet spørsmålet om utvelgelse av ungdomsrepresentanter bør skje på en annen måte enn valg av personer til de andre lovpålagte rådene. I denne sammenheng viser de til at det i NOU 2011:20 blir anbefalt at skolen, frivillige organisasjoner og fritidsklubber velger et visst antall medlemmer hver. I tillegg anbefales at det også rekrutteres gjennom et tilfeldig utvalg blant ungdom som ikke er organisert i noen organisasjon etc. I Kristiansand kommune velges representantene til ungdomsutvalget fra alle ungdomsskolene. Det velges 1 representant og 1 vararepresentant fra hver skole. Representantene utgår fra elevrådene. I evalueringen av ordningen pekes det på at det kan tenkes at utvalget ikke representerer hele bredden i forhold til ulike ungdomsmiljø og ungdomsgrupper. Det anbefales derfor at utvalget tar initiativ til å oppsøke grupper av

ungdom som kan være lite representert i utvalget og som de ønsker å gi spesiell oppmerksomhet.

Det anses som ønskelig at utvalget kan representere et bredt utvalg av ungdom i den enkelte kommune både ut fra interesser, miljø og geografi m.v. Det antas også å være ønskelig at ungdommen selv velger sine representanter. Samtidig bør ordningen være håndterlig å administrere. Særlig forskjellen i størrelse på kommunene, tilsier at staten bør være tilbakeholdene med å gi detaljerte bestemmelser om utvelgelseskriterier. En ordning som kan fungere godt i en liten kommune kan fort bli krevende å håndtere i en stor kommune. Dette gjelder særlig hvis man skal gå så langt som nevnte NOU anbefaler. Skal man lovfeste noen regler her, bør man nøye seg med bestemmelser av generell karakter som representativitet og geografi. I denne sammenheng peker vi på at ungdommen til og med 10. klasse går på skolen og gjennom valg fra skolene får man også en geografisk spredning av representantene. I små kommuner kan det imidlertid være ønskelig og håndterbart å velge representanter som også utgår fra andre.

4.5. Valgordning

I høringsnotatet peker departementet på at en valgordning bør sikre representasjon fra ungdom både i ungdomsskolealder og eldre ungdommer. Det pekes også på at det er ønskelig med en viss kontinuitet blant medlemmene.

4.5.1. Valgperiode

Departementet slår fast i sitt høringsnotat at en valgperiode på 4 år vil være for lang tid. De peker videre på at mange ungdomsutvalg praktiserer en ordning der medlemmene velges for 2 år, og hvor halvparten av medlemmene stiller til valg hvert år. I Kristiansand kommune velges medlemmene for 1 år, men med mulighet for at inntil 6 representanter kan velges for ytterligere 1 år.

Det er vel neppe uenighet om at en valgperiode på 4 år er for lenge for et ungdomsutvalg. 2 år, hvorav halvparten av medlemmene stiller til valg hvert år synes å være en god ordning. En periode på 1 år synes noe kort, idet man neppe blir mer enn varm i trøya før man må fratre. Ordningen sikrer dessuten kontinuitet, som antas å være ønskelig. Perioden antas også å være overkommelig for ungdommen.

4.5.2. Aldersbegrensninger?

I dette spørsmålet viser departementet til uttalelser i NOU 2006:7 og NOU 2011:20. I den første NOU'en pekes det på at den øvre aldersgrense bør være 18 år og i den andre at ungdom bør kunne velges til ungdomsråd fra de starter i ungdomsskolen til de fyller 18 år. Grensene harmonerer rimelig godt med ordningen slik den har vært praktisert i Kristiansand kommune: Man rekrutterer medlemmene fra ungdomsskolen (flere av de går ofte i siste klasse når de blir valgt og i og med at 6 kan fortsette etter et år, vil flere normalt gå på videregående). Det er også et argument for denne begrensningen at ungdomsutvalget ikke erstatter rollen til de politiske ungdomspartiene.

4.6. Bosted

Folkevalgte må, som kjent, ha bostedsadresse i kommunen. Departementet reiser spørsmål om det samme bør gjelde for representanter for ungdomsutvalg. Vi ser det som naturlig at disse regler også gjelder for medlemmer i et rådgivende organ som et ungdomsutvalg. Det vises til at disse medlemmene bør representere ungdommen som bor i kommunen på lik linje som folkevalgte representerer innbyggerne som bor i kommunen.

Punkt 63/13: Lukket